

DOKUMENT EA

EA-6/03 M:2013

**Dokument EA pro uznávání ověřovatelů podle Směrnice
o systému obchodování s emisemi**

Překlad ČIA - duben 2014

ČESKÝ INSTITUT PRO AKREDITACI
obecně prospěšná společnost

ÚČEL

Tento dokument byl vypracován pracovní skupinou pod vedením Certifikační komise Evropské spolupráce pro akreditaci (EA) za účelem harmonizace přístupu k uznávání ověřovacích orgánů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES EU-ETS v aktuálním znění, nařízení Komise (EU) č. 601/2012 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů (MRR) a nařízení Komise (EU) č. 600/2012 o ověřování výkazů emisí skleníkových plynů a výkazů tunokilometrů a akreditaci ověřovatelů (AVR).

Autorství

Tento dokument byl vypracován pracovní skupinou Certifikačního výboru EA.

Úřední jazyk

Text může být podle požadavků přeložen do dalších jazyků, přičemž anglická verze dokumentu zůstává určující verzí.

Autorská práva

Držitelem autorských práv k tomuto textu je EA. Tento text nesmí být kopírován za účelem dalšího prodeje.

Další informace

Pro získání dalších informací o této publikaci kontaktujte, prosím, Vašeho národního člena EA. Aktualizované informace jsou uveřejňovány na naší internetové stránce www.european-accreditation.org

Upozornění na národní poznámky k překladu

Ke kapitole 8 byly doplněny informativní národní poznámky.

Kategorie:	Procesní dokumenty členů EA-6/03 je povinným dokumentem.
Datum schválení:	19. listopadu 2013
Datum implementace:	okamžitě Tento dokument musí být implementován pro všechny ověřovací činnosti týkající se obchodovacího období počínaje 1. lednem 2013.
Přechodné období:	Není

PŘEDMLUVA

Tento dokument byl vypracován pracovní skupinou pod vedením Certifikačního výboru Evropské spolupráce pro akreditaci (EA) za účelem harmonizovaného přístupu k akreditaci ověřovatelů podle normy EN ISO 14065 Skleníkové plyny – Požadavky na orgány validující nebo ověřující skleníkové plyny pro použití v akreditaci nebo jiných formách uznávání podle nařízení Komise (EU) č. 600/2012 o ověřování výkazů emisí skleníkových plynů a výkazů tunokilometrů a akreditaci ověřovatelů pro uznávání ověřovatelů podle směrnice 2003/87/ES Evropského parlamentu a Rady (AVR).

Tento dokument je strukturován v souladu s obsahem a číslováním EN ISO 14065 Skleníkové plyny – Požadavky na orgány validující nebo ověřující skleníkové plyny pro použití v akreditaci nebo jiných formách uznávání.

Tento dokument musí používat národní akreditační orgány, které posuzují a akreditují ověřovatele, kteří formálně prokazují svou způsobilost a nezávislost k provádění ověřování v souladu s požadavky specifikovanými v EN ISO 14065 Skleníkové plyny – Požadavky na orgány validující nebo ověřující skleníkové plyny pro použití v akreditaci nebo jiných formách uznávání a AVR.

Termín “musí” se používá v celém tomto dokumentu u těch ustanovení, která odrážejí požadavky Směrnice EU o systému pro obchodování s emisemi, AVR nebo nařízení Komise (EU) č. 601/2012 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů (MRR) a která jsou závazná. Termín “má” se používá pro označení pokynů, které i když nejsou závazné, jsou uváděny jako uznávané prostředky pro splnění požadavků, jako v případě Pokynů uveřejněných Komisí.

Pokyny a šablony vytvořené Komisí se mají používat, ačkoliv nejsou označeny za právně závazné, ale jsou považovány za uznané prostředky pro plnění požadavků AVR a jsou rovněž považovány za důležité nástroje pro dosažení a zajištění harmonizace.

Ověřovatelé, jejichž systém se neřídí tímto dokumentem nebo pokyny a šablonami vytvořenými Komisí v jakémkoliv ohledu, splní požadavky pro akreditaci pouze v případě, že budou schopni prokázat splnění požadavků rovnocenným způsobem. Tímto ověřovatel není zproštěn povinnosti vyhovět požadavkům EN ISO 14065 a AVR.

OBSAH

1	ÚVOD	6
2	NORMATIVNÍ ODKAZY	6
3	TERMÍNY A DEFINICE.....	6
4	ZÁSADY.....	7
5	OBEČNÉ POŽADAVKY	7
5.1	Požadavky na kvalifikaci a školení odborných posuzovatelů a expertů	7
5.2	Právní a smluvní záležitosti	7
5.3	Řízení a osobní angažovanost a aktivita vedení	7
5.4	Nestrannost	7
5.4.1	Závazek nestrannosti	7
5.4.2	Předcházení střetu zájmu.....	7
5.4.3	Mechanismy pro dohled nad nestranností.....	8
5.5	Odpovědnost a financování	8
6	ODBORNÁ ZPŮSOBILOST	8
6.1	Vedení a pracovníci	8
6.2	Odborná způsobilost pracovníků	9
6.2.1	Monitorování výkonnosti	9
6.3	Řízení pracovníků.....	9
6.3.1	Obecně.....	9
6.3.2	Znalosti validačního nebo ověřovacího týmu	9
6.3.3	Technické znalosti validačního nebo ověřovacího týmu	10
6.3.4	Údaje a informace o auditních odborných znalostech validačního nebo ověřovacího týmu.....	10
6.3.5	Odborná způsobilost validačního týmu specifická pro projekty na skleníkové plyny	10
6.3.6	Odborná způsobilost ověřovacího týmu specifická pro projekty na skleníkové plyny	10
6.3.7	Specifická odborná způsobilost vedoucího validačního nebo ověřovacího týmu..	10
6.4	Použití smluvních validátorů nebo ověřovatelů	10
6.5	Záznamy o pracovnících.....	10
6.6	Externí zajištění vlastních specifických činností (outsourcing)	11
7	KOMUNIKACE A ZÁZNAMY	11
7.1	Informace poskytované klientovi nebo odpovědné straně	11
7.2	Komunikace odpovědností klientovi nebo odpovědné straně	11
7.3	Důvěrnost.....	11
7.4	Veřejně přístupné informace	11
7.5	Záznamy	11
8	VALIDAČNÍ NEBO OVĚŘOVACÍ PROCES	11
8.1	Obecně.....	11

8.2	Před uzavřením smlouvy	12
8.2.1	Nestrannost.....	12
8.2.2	Odborná způsobilost.....	12
8.2.3	Smlouva.....	12
8.2.4	Jmenování vedoucího týmu.....	13
8.3	Přípravné kroky	13
8.3.1	Výběr validačního nebo ověřovacího týmu	13
8.3.2	Komunikace mezi klientem a odpovědnou stranou	13
8.3.3	Plánování	13
8.4	Validace, ověření	16
8.4.1	Procesní analýza (hlavní část ověřování)	16
8.4.2	Návštěvy na místě	16
8.4.3	Ostatní ověřovací činnosti	17
8.4.4	Dokončení ověřování a zjištění	18
8.4.5	Nepřesnosti a neshody.....	18
8.4.6	Zprávy ověřovatele.....	19
8.4.7	Ověřovací zpráva.....	19
8.5	Přezkoumání a vydání oznámení o validaci nebo ověření	19
8.5.1	Proces přezkoumání	19
8.5.2	Zápis množství emisí do registru	20
8.6	Záznamy	20
8.7	Fakta zjištěná po vydání oznámení o validaci nebo ověření	20
9	ODVOLÁNÍ.....	20
10	STÍŽNOSTI.....	21
11	SPECIÁLNÍ VALIDACE NEBO OVĚŘOVÁNÍ	21
12	SYSTÉM MANAGEMENTU	21
	Příloha A – Nestrannost a nezávislost (normativní).....	22
	Příloha B – Plán ověřování – podrobnosti (normativní)	23
	Příloha C – Ověřovací práce při opakovaných ověřováních (informativní)	26
	Příloha D – Faktory, které je třeba zvážit při přidělování času a určování vzorkování dat (normativní).....	28
	Příloha E – Nepřesnosti a neshody (informativní)	30
	PŘÍLOHA F – LITERATURA (INFORMATIVNÍ)	32

1. ÚVOD

Tento dokument musí být používán akreditačními orgány při posuzování ověřovatelů, kteří ověřují roční výkazy emisí a výkazy tunokilometrů před tím, než jsou předloženy příslušným kompetentním orgánům v souladu se směrnicí 2003/87/ES v aktuálním znění a MRR.

Cílem tohoto dokumentu je prosazovat mezi akreditačními orgány harmonizovaný a důsledný přístup ke kritériím pro ověřovatele ověřující roční výkazy emisí a výkazy tunokilometrů v rámci EU ETS a pro posuzování těchto orgánů.

Tento dokument EA musí být používán akreditačními orgány k posuzování shody ověřovatelů s přílohou V směrnice 87/2003/ES v aktuálním znění a AVR. Tento dokument rovněž poskytuje informace ověřovatelům, jak provádět ověřování výkazů emisí a výkazů tunokilometrů jakož i ověřování výkazů NIM (vnitrostátní implementační opatření) zpráv o referenčních datech a metodologických zpráv. Ověřovatelé, kteří chtějí ověřit data v organizacích, jež spadají pod článek čl. 10a Směrnice ETS (tj. ověření požadované pro podporu změn alokace), musí být akreditováni podle EN ISO 14065 a jejich rozsah musí zahrnovat činnost 98. Činnost 98 ověřovacích činností mohou aplikovat pouze v rozsahu činností (1 až 9 a 12), jež jsou zahrnuty do jejich rozsahu akreditace.

Ověřování výkazů emisí nebo výkazů tunokilometrů je technickým auditem, který více souvisí s informacemi a audity dat než s audity systémů managementu. Z povahy této práce vyplývá nutnost transparentních a nezávislých záruk ve všech stupních plánování a provádění ověřovacích prací.

Struktura tohoto dokumentu vyplývá z číslování článků EN ISO 14065. Pokud je uveden článek bez jakéhokoliv dodatečného textu, znamená to, že nejsou žádné další požadavky nebo pokyny pro tyto články kromě těch, které jsou již obsaženy v EN ISO 14065 a dalších použitelných dokumentech, včetně AVR, pokynů Komise a IAF MD 6.

Požadavky uvedené v EN ISO 14065 a AVR mají být chápány jako aplikované i přesto, že v tomto dokumentu nejsou opakovány.

2. *NORMATIVNÍ ODKAZY*

Žádné další požadavky nebo pokyny.

3. *TERMÍNY A DEFINICE*

Pro účely tohoto dokumentu EA a příloh platí jak definice uvedené ve Směrnici EU o systému pro obchodování s emisemi (EU ETS Směrnice), AVR a MRR, tak i následující definice:

- a) 'Směrnice EU ETS' označuje Směrnici 2003/87/ES Evropského Parlamentu a Rady ze dne 13. října 2003, o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v rámci Společenství a o změně Směrnice Rady 96/61/ES, ve znění Směrnice 2008/101/ES a Směrnice 2009/29/ES.
- b) 'EGD I' Vysvětlující pokyny k nařízení o akreditaci a ověřování (EGD I) vytvořené Komisí
- c) 'Zařízení' je definováno čl. 3(e) Směrnice 2003/87/ES
- d) 'KGN II(1-n)' Klíčové pokyny AVR vytvořené Komisí

- e) 'Nařízení o registru' označuje Nařízení Komise (EU) č. 389/2013 z 2. Května 2013 o vytvoření registru Unie podle Směrnice 2003/87/ES Evropského parlamentu a Rady a podle Rozhodnutí č. 280/2004/ES a č. 406/2009/ES Evropského parlamentu a Rady a kterým se zrušuje Nařízení Komise (EU) č. 920/2010 a č. 1193/2011.
- f) 'Ověřovací zpráva' označuje externí ověřovací zprávu, kterou provozovatel musí předložit společně s ročním výkazem emisí nebo výkazem tunokilometrů dle článků 8.4-6.
- g) 'Ověřovatel' označuje právnickou osobu nebo jiný právní subjekt provádějící ověřovací činnosti podle AVR.
- h) 'Validovaný' – termín použitý ve Směrnici EU ETS v Příloze V, bod 3 – v kontextu tohoto dokumentu se tímto výrazem rozumí „ověřený“.

4. ZÁSADY

Žádné další požadavky nebo pokyny.

5. OBECNÉ POŽADAVKY

Organizační struktura a postupy zajištění kvality ověřovatele musí být takové, aby tvořily základ pro integritu, nezávislost a nestrannost ověřovatele a jeho činností.

5.1 Požadavky na kvalifikaci a školení odborných posuzovatelů a expertů

Žádné další požadavky nebo pokyny.

5.2 Právní a smluvní záležitosti

Ověřovací zprávu musí vydat akreditovaný ověřovatel, který má smlouvu s provozovatelem nebo provozovatelem letadel.

5.3 Řízení a osobní angažovanost a aktivita vedení

Ověřovatel musí určit vrcholové vedení (např. osobu, skupinu, radu), jenž má celkovou pravomoc a odpovědnost za výměnu informací s příslušnými kompetentními orgány (CA) a národním akreditačním orgánem (NAB).

5.4 Nestrannost

5.4.1 Závazek nestrannosti

Ověřovatel musí jednat nestranně, musí být nezávislý a musí se vyhnout nepřijatelným střetům zájmů v souladu s požadavky v Příloze A tohoto dokumentu a rovněž podle požadavků čl. 42 AVR.

5.4.2 Předcházení střetu zájmu

Skutečnost, že ověřovatel zaměstnává pracovníky pro ověřování, o kterých je známo, že poskytovali konzultační služby, inženýrské služby nebo jakoukoliv technickou pomoc posuzovaným organizacím, musí být považována za významné ohrožení nestrannosti.

Pokud ověřovatel zaměstnává pracovníky, kteří již klientovi poskytovali konzultaci nebo odbornou pomoc, ale ne při podpoře výroku o skleníkových plynech, pak musí být ověřovatel schopný prokázat pomocí posouzení rizika nestrannosti a implementovanými vhodnými kontrolami minimalizujícími riziko všech střetů zájmů, že ověřovatel může pro tohoto klienta provádět ověřování, aniž by ohrozil svoji nestrannost.

Opodstatnění a odůvodnění a kontroly musí být pro jednotlivé případy plně zdokumentovány.

5.4.3 Mechanizmy pro dohled nad nestranností

Obvyklý způsob, jak splnit tento požadavek, je ustanovit výbor. Pokud je zvoleno jiné řešení, pak musí být zdůvodněno.

Bez ohledu na zvolený mechanismus dohledu nad nestranností má ověřovatel zajistit, aby osoby nebo programy takového dohledu:

1. byly dostatečně způsobilé a nestranné pro dohled nad postupy a činnostmi ověřovatele tak, aby bylo zajištěno nestranné fungování;
2. mohly mít přístup k dostatečným informacím umožňujících tento dohled;
3. byly náležitě informovány o této úloze;
4. jasně vykazovaly svá zjištění s ohledem na tento dohled.

5.5 Odpovědnost a financování

Ověřovatel musí prokázat, že informace včetně rizik spojených s ověřovacími činnostmi v rámci EU ETS, byly předloženy a prodiskutovány s poskytovatelem pojištění a na tomto základě bylo stanoveno pokrytí odpovědnosti. Avšak národní akreditační orgán (NAB) nerozhoduje o výši pojištění nebo rezerv.

6. ODBORNÁ ZPŮSOBILOST

6.1 Vedení a pracovníci

Ověřovatel musí definovat kritéria odborné způsobilosti ve smyslu požadovaných znalostí a dovedností pro všechny pracovníky pracující ve funkcích týkajících se řízení a provádění všech ověřovacích činností.

Pro všechny pracovníky zapojené do ověřovacích činností musí ověřovatel stanovit metody pro vyhodnocení jejich odborné způsobilosti oproti nastaveným kritériím odborné způsobilosti a musí udržovat záznamy dokládající, jak jednotlivci prokázali svoji odbornou způsobilost způsobilému hodnotiteli.

Zkušenosti, kvalifikace a školení samy o sobě neprokazují, že daný jednatel je způsobilý, ale poskytují potenciální cesty pro získání odborné způsobilosti a jsou užitečné jako nezbytné předpoklady.

Pro auditory a vedoucí auditory EU ETS musí ověřovatel ještě před tím, než umožní jednotlivci, aby byl prohlášen za odborně způsobilého, použít způsobilého hodnotitele pro monitorování na místě auditora EU ETS a vedoucího auditora EU ETS.

Proces odborné způsobilosti má vzít v úvahu Pokyn Komise KGN II.7 - Odborná způsobilost ověřovatelů.

6.2 Odborná způsobilost pracovníků

Ověřovatel musí být schopen prokázat porozumění a odbornou schopnost řídit práce v rámci ověřování v EU ETS pro tu skupinu činností, pro kterou nabízí akreditační služby. Tudiž požadavky odborné způsobilosti na porozumění a odbornou schopnost zahrnují prokázání odborné znalosti požadavků na ověřování, pro skupiny činností dle AVR, Příloha 1, včetně všech jedinečných procesních parametrů pro dané odvětví, techniky zkoušení, měřících / monitorovacích zařízení, metodik výpočtu a příslušných právních požadavků atd.

Mají být zaznamenána jakákoliv další omezení dotýkající se odborné způsobilosti jednotlivce, a tudíž i jeho plné schopnosti provádění úkolů. Toto by mělo zahrnovat např. činnost s omezeným rozsahem působnosti a v případě nutnosti jakákoliv dodatečná požadovaná opatření, např. podporu technického experta nebo stanovení schvalovacích etap, které mají být realizovány atd.

Ověřovatel musí v pravidelných intervalech přezkoumat svůj proces pro zabezpečení odborné způsobilosti, aby zajistil, že kritéria (odborné způsobilosti pracovníků) splňují požadavky a aby se zaměřil na jakékoliv změny nebo jakékoliv problémy, které mohou být zjištěny v souvislosti s nastavením kritérií pro odbornou způsobilost jako výsledek procesu monitorování.

6.2.1 Monitorování výkonnosti

Výkonnost všech pracovníků zapojených do procesu ověřování musí být monitorována za účelem potvrzení jejich odborné způsobilosti. Frekvence monitorování musí být roční. Ověřovatel musí stanovit nejvhodnější prostředky monitorování použitelné na prováděné úkoly a rizika neuspokojivých výsledků ovlivňujících závěrečný ověřovací posudek. Toto musí zahrnovat prvotní monitorování na místě auditorů, vedoucích auditorů a expertů v rámci systému EU ETS jako součást kvalifikačního procesu, viz čl. 35 (6).

Minimální frekvence monitorování na místě nesmí být delší než 3 roky.

Způsobilý evaluátor musí mít nejméně stejnou odbornou způsobilost jako vedoucí auditor EU ETS a musí dobře znát procesy posuzování odborné způsobilosti ověřovatele.

Ověřovatel musí mít dále proces pro zajištění neustálého vzdělávání tak, aby vedoucí auditori / auditori EU ETS a všichni pracovníci zapojeni v procesu ověřování věděli o všech změnách v normách, nařízeních, relevantních pokynech a dalších legislativních požadavcích (EU a vnitrostátních), pokud je to vhodné.

6.3 Řízení pracovníků

6.3.1 Obecně

Ověřovatel musí uchovávat dostatečnou dokumentaci tak, aby poskytla objektivní důkazy o výběru a řízení týmu.

Pokud má tým více než jednoho člena, pak vedoucí auditor musí zajistit, aby konkrétní úkoly byly delegovány pracovníkům, kteří jsou způsobilí tyto úkoly vykonávat.

6.3.2 Znalosti validačního nebo ověřovacího týmu

Žádné další požadavky nebo pokyny.

6.3.3 Technické znalosti validačního nebo ověřovacího týmu

Požadovaná odborná způsobilost ověřovatele pro technická odvětví má zahrnovat aspekty zmíněné v Pokynu Komise KGN II.7 a má, pokud je to relevantní, dále zahrnout přinejmenším znalost následujících aspektů:

1. Pro skupinu činností 98 “Jiné činnosti podle čl. 10a Směrnice 2003/87/ES”, AVR, Příloha 1.

Vzhledem k tomu, že tento typ činností se vyskytuje v každé skupině činností 1 až 9 a 12., má ověřovatel zajistit, aby všechny ověřovací týmy pro takovýto úkol:

- i. měly veškerou odbornou způsobilost uvedenou pro příslušnou skupinu činností (1 až 9 a 12) na základě čl. 35 až 39 AVR;
- ii. mohly prokázat podrobnou znalost rozhodnutí Komise 2011/278 (CIM), včetně pokynu o metodologii harmonizovaného přidělování bezplatných povolenek pro EU-ETS po r. 2012;
- iii. mohly prokázat podrobnou znalost týkající se plánovaného obvyklého provozu zařízení, údržby, obvyklého výrobního cyklu, intenzity emisí vstupů a typického využití kapacity v příslušném odvětví v porovnání s informacemi specifickými pro toto odvětví;
- iv. byly schopné posoudit, zdali použitá účinnost pro energie nebo skleníkové plyny a technologie na snižování emisí odpovídají moderním technologiím.

6.3.4 Údaje a informace o auditních odborných znalostech validačního nebo ověřovacího týmu

Kritéria odborné způsobilosti pro auditování údajů a informací mají zohlednit aspekty zmíněné v Pokynu Komise, KGN II.7.

6.3.5 Odborná způsobilost validačního týmu specifická pro projekty na skleníkové plyny

Nepoužívá se

6.3.6 Odborná způsobilost ověřovacího týmu specifická pro projekty na skleníkové plyny

Nepoužívá se

6.3.7 Specifická odborná způsobilost vedoucího validačního nebo ověřovacího týmu

Žádné další požadavky nebo pokyny.

6.4 Použití smluvních validátorů nebo ověřovatelů

Požadavky podle EN ISO 14065, článek 6.4 rovněž platí pro externí experty.

6.5 Záznamy o pracovnících

Záznamy o pracovnících musí indikovat odbornou způsobilost každé osoby pro různé ověřovací činnosti, včetně informací o odborné způsobilosti dle skupin činností, tak jak stanoveno v Příloze I AVR .

6.6 Externí zajištění vlastních specifických činností (outsourcing)

Akreditace podle EN ISO 14065 pro příslušné skupiny činností v souladu s AVR, Přílohou I, národním akreditačním orgánem podle ES/765/2008 je jedním z prostředků jak vyhovět požadavkům na nezávislé důkazy, které mají být poskytnuty externím dodavatelem.

7. KOMUNIKACE A ZÁZNAMY

7.1 Informace poskytované klientovi nebo odpovědné straně

Žádné další požadavky nebo návody.

7.2 Komunikace odpovědností klientovi nebo odpovědné straně

Žádné další požadavky nebo pokyny.

7.3 Důvěrnost

Žádné další požadavky nebo pokyny.

7.4 Veřejně přístupné informace

Ověřovatel musí dokumentovat, aktualizovat v pravidelných intervalech a zpřístupnit prostřednictvím publikací, elektronických médií nebo jiným způsobem nebo na požádání následující:

1. informace o akreditaci (akreditacích) v rámci kterých ověřovatel provádí svou činnost;
2. popis procesu ověřování včetně pravidel a postupů pro vydávání nebo zamítnutí ověřovací zprávy;

7.5 Záznamy

Ověřovatel musí udržovat záznamy po dobu nejméně 10 let po ukončení ročního cyklu ověřování. To platí i v případech, kdy se nekonalo žádné další ověřování.

8. VALIDAČNÍ NEBO OVĚŘOVACÍ PROCES

8.1 Obecně

Ověřovatel musí provést proces ověřování výkazu emisí nebo tunokilometrů pro všechna jednotlivá zařízení nebo provozovatele letadel, pro které má být zpráva ověřena ověřovatelem. Vzorkování v rámci skupiny zařízení nebo provozovatelů letadel není dovoleno vzhledem k tomu, že by neposkytlo dostatečné a odpovídající důkazy, na jejichž základě je vydávána ověřovací zpráva, která je vydávána pro jednotlivá zařízení nebo pro jednotlivé provozovatele letadel.

Proces ověřování je interaktivním procesem, jenž musí zahrnovat všechny kroky dle požadavků AVR, Kapitola II. Všechny kroky jsou vzájemně propojeny; zjištění během procesu ověřování může znamenat, že ověřovatel musí upravit jeden nebo více kroků v procesu ověřování.

8.2 Před uzavřením smlouvy

Vyhodnocení rizik spojených s ověřováním (obchodní riziko).

Ověřovatel musí provést posouzení svých rizik spojených s vykonáním práce v souladu s požadavky. Vyhodnocení obchodního rizika musí být plně dokumentováno. Vyhodnocení má ukázat, že ověřovatel rozpoznal obchodní rizika spojená se smlouvou a zavedl přípravná opatření pro práci, která zajišťují, že rozsah ověřování a stanovený čas odpovídá identifikovaným rizikům. Tento přístup musí být dokumentován.

Potřebné informace

Ověřovatel musí zajistit, aby mu provozovatel poskytl dostatečné informace, na jejichž základě lze potvrdit rozsah a cíl pro konkrétní zakázku ověřování, viz AVR, čl. 10.

Ověřovatel musí uchovat písemné doklady o procesech předcházejících uzavření smlouvy.

8.2.1 Neutrannost

Žádné další požadavky nebo pokyny.

8.2.2 Odborná způsobilost

Analýza potřebné odborné způsobilosti a potvrzení zdrojů musí rovněž zahrnovat odbornou způsobilost nezávislé osoby provádějící technické přezkoumávání.

Musí být uchovávány záznamy prokazující, že pro každé ověřování byla provedena analýza odborné způsobilosti a byl vybrán způsobilý ověřovací tým.

8.2.3 Smlouva

8.2.3-1 Přezkoumání cenové nabídky

Cenová nabídka má být před jejím předložením klientovi interně přezkoumána a schválena kompetentním(i) pracovníkem(pracovníky).

8.2.3-2 Smluvní podmínky ověřování

Ověřovatel má specifikovat podmínky ověřování jasným a transparentním způsobem.

Ověřovatel musí po svém klientovi požadovat, aby mu sdělil veškeré relevantní informace a údaje tak, aby ověřovatel mohl provést ověřovací činnosti.

Ověřovatel musí po svém klientovi vyžadovat, aby umožnil národnímu akreditačnímu orgánu svědecky posuzovat ověřovací činnosti.

Ověřovatel musí ve smlouvě o ověřování požadovat, aby klient:

1. uskutečnil všechna nutná opatření pro provedení ověřování a posouzení na místě, včetně poskytnutí dokumentace k prozkoumání a zajištění přístupu do všech relevantních míst, ke všem relevantním záznamům a pracovníkům pro účely ověřování a řešení jakýchkoliv stížností;
2. zajistil, že ověřovací zpráva nebo kterákoliv její část nebude použita zavádějícím způsobem;
3. zavázal se, že poskytne všechny požadované relevantní údaje a informace pro ověřování.

8.2.4 Jmenování vedoucího týmu

Žádné další požadavky nebo pokyny.

8.3 Přípravné kroky

Žádné další požadavky nebo pokyny.

8.3.1 Výběr validačního nebo ověřovacího týmu

Žádné další požadavky nebo pokyny.

8.3.2 Komunikace mezi klientem a odpovědnou stranou

Žádné další požadavky nebo pokyny.

8.3.3 Plánování

8.3.3-1 Přidělení času

Ověřovatel musí určit potřebný přiděl časů pro každé ověřování, které je předmětem cenové nabídky, své rozhodnutí odůvodní a udržuje o tom záznamy. Přiděl času musí být zaznamenán do interní dokumentace ověřovatele. Jakákoliv změna v počtu dnů v důsledku jednání s provozovatelem nebo provozovatelem letadel musí být zaznamenána a zdůvodněna. Jakékoliv změny v počtu dnů v důsledku zjištění během strategické analýzy, analýzy rizik nebo implementace plánu ověřování musí být zaznamenány a odůvodněny.

Pokud zařízení používá nouzový přístup podle čl. 22 MRR, pak ověřovatel musí při stanovování přidělování času rovněž zohlednit to, že ověřování musí obsahovat roční aktualizaci analýzy nejistoty.

Další informace o rozhodujících faktorech pro přidělování času jsou uvedeny v Příloze D.

Ověřovací činnosti by měly být naplánovány tak, aby bylo zajištěno, že je k dispozici dostatek času na:

1. vykonání všech ověřovacích činností;
2. umožnění provozovateli nebo provozovateli letadel zabývat se problémy zjištěnými ověřovatelem, je-li to potřeba;
3. umožnění vyhotovení ověřovací zprávy a její předání provozovatelem nebo provozovatelem letadel příslušnému orgánu, a to do 31. března¹ každého roku nebo dříve, pokud to příslušný orgán vyžaduje; a
4. vypracování a dokončení interní dokumentace o ověřování, vykazování a přezkoumání.

8.3.3-2 Strategická analýza

Strategická analýza poskytuje ověřovateli podklad pro přípravu analýzy rizika a plánu ověřování.

Ověřovatel musí požadovat, aby provozovatel nebo provozovatel letadel poskytl informace definované čl. 10(1) AVR v předstihu před provedením strategické analýzy.

¹ NÁRODNÍ POZNÁMKA: § 15 odst. 5 zákona č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů tento termín stanovuje na 15.3.

Strategická analýza musí brát v úvahu informace uvedené v čl. 11 AVR a v následujících podkladech:

1. kontrolní systém zařízení nebo provozovatele letadel, který se skládá z:
 - a. posouzení rizik, které provede provozovatel nebo provozovatel letadel, aby identifikoval inherentní a kontrolní rizika při činnostech týkajících se toku dat, jenž by mohly vést k nepřesnostem v ročních výkazech emisí nebo tunokilometrů a k neshodám oproti schválenému monitorovacímu plánu, povolení, kde je to možné, a k nesouladu s MRR;
 - b. kontrolních činností, které zmírňují zjištěná rizika, včetně zabezpečení kvality užívaných měřicích přístrojů a informačních technologií, interních přezkumů vykázaných údajů, externě zajišťovaných procesů, oprav a nápravných opatření a záznamů a dokumentace;
2. pro letectví – dostupnost a složitost dodatečných postupů vyžadovaných monitorovacím plánem Příloha 1 (2) MRR;
3. zda při určování faktorů specifických pro jednotlivou činnost byly využity akreditované laboratoře nebo neakreditované laboratoře podle čl. 30 MRR;
4. existence kontrolního prostředí a / nebo systému environmentálního managementu/ systému auditů podle EN ISO 14001/EMAS, EN ISO 9001 nebo rovnocenného systému, jenž pokrývá příslušný systém managementu a systém zaznamenávání dat týkající se skleníkových plynů;
5. organizační prostředí, včetně struktury organizace, které řídí systémy provozu, údržby a evidence údajů, v jejichž rámci jsou získávány informace o emisích nebo tunokilometrech;
6. požadovaná prahová úroveň významnosti, která má být použita;
7. dostupnost informací z databází, včetně informací od Eurocontrolu, ostatních obdobných organizací a provozovatelů a potřeba návštěvy místa pro ověřování získávání dat a zacházení s nimi;
8. roční aktualizace analýzy nejistoty pro zařízení, je-li použit nouzový přístup podle čl. 22 MRR;
9. pro letectví roční emise, pokud jsou použity postupy pro malé producenty emisí podle čl. 54 MRR.

Ověřovací proces nemá postoupit dále, dokud ověřovatel nezíská a nezhodnotí dostatek relevantních informací, na kterých může založit strategickou analýzu.

8.3.3-2-1 Výsledek a dokumentace strategické analýzy

Při strategické analýze se mají zkoumat všechna výše uvedená vstupní data a následně se mají použít obvyklé nástroje strategické analýzy, jako je posouzení silných a slabých stránek k identifikaci problémů a výhrad.

Závěr ze strategické analýzy včetně komentáře k výše uvedeným hlediskům poskytuje informace a efektivní vstupní data pro:

1. analýzu rizik;
2. plán ověřování, který je zpracováván na konci analýzy rizika;
3. zjištění a závěry z ověřování, které mají být podány v ověřovací zprávě.

Výsledky strategické analýzy a ostatní informace shromážděné během strategické analýzy musí ověřovatel zaznamenat do interní dokumentace o ověřování.

8.3.3-3 Analýza rizika

Ověřovatel musí provádět analýzu rizika podle čl. 12 AVR a má být rovněž zohledněn Pokyn Komise, KGN II.2 Analýza rizik ověřovatele.

8.3.3-3-1 Výsledek a dokumentace analýzy rizika

Posouzení souvisejících rizik poskytuje informace a efektivní vstup pro:

1. plán ověřování, který je zpracován na konci analýzy rizika;
2. posouzení rizika nepřesností nebo neshod a pravděpodobnosti, že tato rizika budou mít závažný vliv;
3. zjištění a závěry ověřování, které mají být podány v ověřovací zprávě.

Výsledky analýzy rizika ostatní informace shromážděné během analýzy rizik musí ověřovatel zaznamenat do interní dokumentace o ověřování

Dokumentace strategické analýzy a analýzy rizik může být společná.

8.3.3-4 Plán ověřování

Na základě strategické a rizikové analýzy musí ověřovatel navrhnout plán ověřování, který kromě čl. 13 AVR, má obsahovat:

1. posouzení toho, zda jsou hranice zařízení nebo hranice činností provozovatele letadel (zdroje emisí, zdrojové toky) a systémů (posouzení rizika a postupy) správně vymezeny ve schváleném monitorovacím plánu;
2. posouzení shody se schváleným monitorovacím plánem;
3. specifické aspekty kontinuálního měření emisí, pokud to připadá v úvahu.

Příloha B stanoví faktory ovlivňující vytváření plánu ověřování. V níže uvedených odstavcích jsou dále uvedeny dva prvky plánu ověřování.

8.3.3-5 Program ověřování

Program ověřování slouží jako prostředek sledování a zaznamenávání postupu ověřovacích činností a rozsahu takovýchto činností.

8.3.3-6 Plán vzorkování dat

Plán vzorkování dat je interním dokumentem a je součástí plánu ověřování. Plán vzorkování dat se skládá z toho, co bude ověřování zahrnovat: strategii vzorkování dat jakož i data, která mají být testována, zkoušky které se mají provést za účelem posouzení, zda data ve výkazu emisí nebo tunokilometrech neobsahují závažné nepřesnosti. Vypracování důkladné a vhodné strategie vzorkování dat je vyvrcholením strategické analýzy a analýzy rizik. Základem strategie vzorkování dat je vzorkování dat z různých oblastí a prvků v rámci jednoho zařízení nebo provozovatele letadel v souladu s:

1. určením prioritních oblastí a údajů, jak je identifikuje strategická analýza a analýza rizika;
2. soubory dat a to, jaký mají vztah k monitorovacímu plánu;
3. klíčovými aspekty shody se schváleným monitorovacím plánem;
4. optimalizací šíře a hloubky vzorkování za účelem zajištění přiměřených záruk;

5. navíc pro činnosti provozovatele letadel - potenciální změny zdrojů skleníkových plynů v průběhu vykazovaného období, např. pronajaté letadlo, prodané letadlo nebo nové letadlo.

Priměřené záruky rovněž určují míru podrobností, kterou ověřovatel zahrne do svého plánu ověřování, aby posoudil, zda výkaz emisí nebo tunokilometrů neobsahuje závažné nepřesnosti. Ověřovatel používá vzorkování dat jako součást podrobného ověřování a to musí:

1. být reprezentativní pro celou oblast dat včetně primárních zdrojových dat;
2. zahrnovat horizontální a/nebo vertikální kontroly dat provedené ověřovatelem;
3. vzít v úvahu režim vzorkování prověrek z předchozích let tak, aby během ověřovacích cyklů byly v rámci podrobného testování zahrnuty všechny datové toky a zdrojové toky nebo zdroje emisí; a
4. být odůvodněno a podrobně rozvedeno v plánu ověřování.

8.3.3-7 Návštěva na místě a posouzení zdrojových toků a zdrojů emisí

Kontroly úplnosti v případě provozovatelů letadel musí zahrnovat použití dat o letovém provozu, jako jsou data poskytnutá Eurocontrollem. Má být zohledněn pokyn Komise, GD III a související Stručný návod pro malé producenty emisí.

8.3.3-8 Dokumentace plánu ověřování

Plán ověřování, včetně úprav a důvodů pro úpravy v plánu ověřování, musí být zdokumentován v interní dokumentaci o ověřování a následně musí být použit při analýze postupu.

8.4 Validace, ověření

Ověřovatel musí provést následující činnosti v průběhu posuzování pro účely ověřování:

1. Procesní analýza (hlavní část ověřování)
2. Dokončení ověřování a zjištění

Ověřování emisí skleníkových plynů a tunokilometrů nezahrnuje provádění následného dozoru, jak je používáno při certifikaci systémů managementu.

Podrobnostmi ověřovacích prací, kdy ověřování provádí stejný ověřovatel během několika let a vztahem mezi jednoduchými a složitými zařízeními nebo činnostmi provozovatele letadel se zabývá Příloha C. Tato Příloha se netýká vzorkování mezi jednotlivými zařízeními nebo provozovateli letadel, ale upravuje vzorkování v rámci zařízení nebo činností provozovatelů letadel a v rámci jejich souborů dat.

8.4.1 Procesní analýza (hlavní část ověřování)

Procesní analýza musí být prováděna podle čl. 14 až 20 AVR. Má být rovněž zohledněn Pokyn Komise, KGN II.3 – Procesní analýza.

8.4.2 Návštěvy na místě

Pokud nebylo upuštěno od návštěvy místa nebo platí jiné požadavky uvedené v čl. 31 a 32 AVR, pak ověřování musí být prováděno na místě (místech), aby mohly být posouzeny systémy monitorování včetně funkce měřících zařízení, provedeny pohovory a shromážděny dostatečné informace a důkazy podle čl. 21 AVR. Má být rovněž zohledněn Pokyn Komise, KGN II.5 - Návštěvy na místě během ověřování.

Vzhledem k tomu, že provozovatelé zařízení nebo letadel musí předložit svoje ověřené výkazy emisí a tunokilometrů do 31. března² následujícího roku nebo dříve, požaduje-li to příslušný orgán, mají ověřovatelé rozvrhnout svou ověřovací práci na celý rok, aby se vyhnuli tlaku při dokončování ověřování a formulování ověřovací zprávy. Závěrečné ověření údajů nemůže proběhnout, dokud nebudou k dispozici všechny údaje, což je obvykle počínaje lednem následujícího roku. Ověřování údajů však může začít, jakmile jsou k dispozici některé údaje. Strategická analýza a analýza rizik poskytuje vstupní data pro naplánování ověřování a na jejich závěrech bude sestaven plán ověřování.

Ověřovatel se může rozhodnout mezi tím, že provede:

1. samostatně a v předstihu posouzení, zdali schválený monitorovací plán provozovatel zařízení nebo letadel správně implementoval a je aktuální s následným samostatným ověřením dat; toto může zahrnovat posouzení údajů k aktuálnímu dni, s následnou kontrolou po přípravě výkazu emisí na konci roku; nebo
2. provedením kombinovaného ověřování (ověření implementace monitorovacího plánu a ověření údajů současně).

Toto rozhodnutí musí být založeno na analýze rizika, ve které jsou zohledněny výsledky ověřování předchozího roku a aktuální informace o činnostech provozovatele zařízení nebo letadel.

8.4.3 Ostatní ověřovací činnosti

Ověřovatel může použít namátkové kontroly pro výběr jednotlivých záznamů a údajů o emisích pro dané činnosti v rámci definovaných časových období. V průběhu procesní analýzy má ověřovatel shromažďovat záznamy, které se vztahují k postupu auditu a získávání objektivních důkazů, které podporují zjištění.

Pro zařízení - vzorkování údajů je povoleno v rámci záznamů o emisích z jednotlivých zdrojových toků nebo zdrojů emisí uvnitř hranic zařízení a schváleného monitorovacího plánu. V systému EU ETS není vzorkování možné v rámci několika zařízení, míst nebo povolení. Jednotlivé ověřovací práce jsou požadovány v souladu s každým povolením v rámci systému EU ETS a souvisejícím monitorovacím plánem.

Pro provozovatele letadel - je povoleno vzorkování údajů pouze v rámci záznamů o emisích nebo tunokilometrech z jednotlivých zdrojů skleníkových plynů v hranicích činností provozovatele letadel a schváleného monitorovacího plánu. Samostatné ověřovací práce jsou požadovány v souladu s každým monitorovacím plánem.

Vzorkování dat musí probíhat podle čl. 20 AVR. Má být rovněž zohledněn Pokyn Komise, KGN II.4 - Vzorkování.

Při druhém a následném ověřování mají být vzaty v úvahu zjištění z předchozích ověřování za účelem zvýšení nebo snížení úsilí věnovaného ověřovacím činnostem pro jednotlivé zdroje nebo údaje nebo systémy; viz příloha D.

² NÁRODNÍ POZNÁMKA: § 15 odst. 5 zákona č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů tento termín stanovuje na 15.3.

Procesní analýza a podpůrná pracovní dokumentace mají zajistit, aby byly identifikovány jakékoliv problémy, které mohou mít dopad na:

1. prahovou úroveň závažnosti
2. rozhodnutí o tom, že byly identifikovány nepřesnosti a neshody.

Všechny identifikované nepřesnosti nebo neshody musí provozovatel opravit. Tyto zjištění musí být zahrnuty do interní dokumentace o ověřování v souladu s čl. 22 AVR . Pokud nepřesnosti a neshody nejsou napraveny před vydáním ověřovací zprávy, pak musí být v ověřovací zprávě uvedeny.

8.4.4 Dokončení ověřování a zjištění

Aby bylo možné posoudit, zdali riziko ověřování je na přijatelně nízké úrovni pro získání přiměřené jistoty, ověřovatel má přezkoumat analýzu rizik, aby potvrdil, zda rozvržení ověřovací práce bylo vhodné a učinil závěr o dopadech, které to mohlo mít na konečné rozhodnutí o ověření.

Procesní analýza je dokončena v momentě, kdy byly provedeny všechny činnosti popsané v plánu ověřování a kdy bylo ověřeno dokončení, účinnost a přiměřenost nápravného opatření nebo nových informací.

Při vyslovení svého závěru musí ověřovatel vyhovět požadavkům Směrnice EU ETS, Příloha V bod 11 a čl. 27 AVR. Má být rovněž zohledněn Pokyn Komise KGN II.6 - Ověřovací zpráva.

8.4.5 Nepřesnosti a neshody

Vysvětlení toho, co představuje závažnou nepřesnost a neshodu je uvedeno v Příloze E a Pokynech Komise, EGD I (Základní vysvětlující pokyny), Kapitola 3 a KGN II.3 – procesní analýza.

Při podávání zpráv v průběhu ověřování musí ověřovatel požadovat a umožnit provozovateli opravit napravitelné nepřesnosti a neshody. Mělo by to být provedeno co nejdříve, aby ověřovatel mohl přezkoumat konečné změny před termínem podání zprávy.

Nepřesnosti a neshody, které jsou vyřešeny do doby vypracování zprávy ověřovatele, nejpozději před termínem pro předložení výkazů emisí nebo tunokilometrů, musí být zaznamenány a zdokumentovány v interní dokumentaci o ověřování.

Pokud nepřesnosti nebo neshody nemohou být nebo nejsou napraveny před termínem pro předložení výkazů emisí nebo tunokilometrů, což je podmíněno datem podepsání ověřovací zprávy, pak musí ověřovatel posoudit, zdali jsou tyto nepřesnosti závažné nebo představují neshody. Závažné nepřesnosti nebo neshody ve výkazu emisí nebo ve výkazu tunokilometrů provozovatele letadel musí vést k takovému ověřovacímu výroku v ověřovací zprávě, že výkaz emisí nebo výkaz tunokilometrů nebyl po ověření označen za uspokojivý, viz čl. 27 (1)(b)-(d) AVR.

Poznámka: jakákoliv sankce v případě, že provozovatel neučinil žádné opatření, je v odpovědnosti příslušného orgánu a nikoliv ověřovatele.

Ověřovatel má pravidelně informovat provozovatele o postupu ověřování a potenciálu jakýchkoliv závažných nepřesností nebo neshod, které by mohly vést v ověřovací výrok konstatující, že nebylo po ověření označeno za uspokojivé.

8.4.6 Zprávy ověřovatele

Na konci ověřovacího procesu musí ověřovatel připravit:

- interní dokumentaci o ověřování; (čl. 26 AVR; Pokyn Komise, EGD I – základní vysvětlující pokyny, Příloha II); a
- a ověřovací zprávu adresovanou provozovateli (čl. 27 AVR; Pokyn Komise, KGN II.6 - Ověřovací zpráva a šablona publikovaná Komisí³).

8.4.7 Ověřovací zpráva

Podle Přílohy V Směrnice EU ETS a čl. 27 AVR může být výkaz emisí nebo výkaz tunokilometrů po ověření označen za uspokojivý, pokud data ve výkazu emisí nebo tunokilometrů neobsahují závažné nepřesnosti.

8.5 Přezkoumání a vydání oznámení o validaci nebo ověření

8.5.1 Proces přezkoumání

Proces přezkoumání má čtyři různé funkce:

1. přezkumná funkce (hledání technických chyb či opomenutí a shoda s vypracovaným výrokem, což vyžaduje srovnatelnou technickou odbornost jako u vedoucího auditora EU ETS, který je odpovědný za konečnou verzi ověřovací zprávy);
2. závěrečná kontrola, že ověřovatel jednal s náležitou péčí a byl si vědom své povinnosti péče o klienta, včetně zajištění, aby rozsah pracovních činností byl v souladu s požadavky na činnosti provozovatele zařízení nebo letadel, řídicí mechanismy a přiměřené záruky;
3. závěrečná kontrola k potvrzení toho, zda ověřovatel provedl ověřování v souladu s příslušnými požadavky (Směrnice EU ETS, AVR, MRR, národní předpisy, interní požadavky, akreditační požadavky); a
4. korektorská funkce (oprava jednoduchých chyb, přehozených čísel, tiskových chyb a opomenutí, zajištění souladu mezi výkazem emisí nebo výkazem tunokilometrů a ověřovací zprávou).

Přezkoumání se má zaměřit zejména na následující ověřovací činnosti:

1. Jmenování vedoucího auditora a / nebo týmu auditorů EU ETS – včetně vyhodnocení odborné způsobilosti;
2. Vyhodnocení podnikatelského rizika - zejména rozhodnutí přijmout zakázku a odůvodnění pro přidělení času;
3. Strategickou analýzu;
4. Analýzu rizik;
5. Plán ověřování včetně případného plánu vzorkování dat, kde to přichází v úvahu, a jeho odůvodnění;
6. Posuzování při ověřování (procesní analýza) včetně změn v ověřovacích činnostech;

³ Národní poznámka: národní kompetentní orgány publikují překlady v národních jazycích. V ČR jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva životního prostředí ČR.

7. Vyhotovení interní dokumentace o ověřování a ověřovací zprávy při zajištění jejich souladu, včetně zjištění a závěrů z ověřování;
8. Všechny sporné otázky vznesené ověřovatelem, zejména ty, které brání vydání uspokojivé ověřovací zprávy;
9. Identifikované oblasti zlepšení a sledování plnění takovýchto doporučení;
10. Nepřesnosti a neshody, které byly opraveny před termínem pro předložení výkazu emisí nebo tunokilometrů (ověřovací zpráva byla odsouhlasena) byly zaznamenány do interní dokumentace o ověřování a nepřesnosti a neshody, které po termínu zůstaly nevyřízené, byly zaznamenány v ověřovací zprávě;
11. Přezkoumání jakýchkoliv zbývajících neopravených nepřesností a neshod a rozhodnutí, zdali mají vliv na vykázané údaje;
12. Odůvodnění rozhodnutí vydat ověřovací zprávu nebo podat ověřovací výrok, že výkaz emisí nebo výkaz tunokilometrů jsou po ověření označeny jako uspokojivé, uspokojivé s připomínkami nebo neověřeny, viz čl. 27 AVR.

8.5.2 Zápis množství emisí do registru

Podle čl. 35 Nařízení o registru může ověřovatel zadávat a / nebo schvalovat⁴ příslušné zápisy do registru systému EU ETS, které se týkají konečných ověřených emisí skleníkových plynů za dotčené období a z příslušných činností. Volba, zda vložit a /nebo schválit zápis závisí na způsobu schváleném kompetentním orgánem a upraveným ve vnitrostátních právních předpisech.

8.6 Záznamy

Informace v interní dokumentaci o ověřování musí obsahovat odůvodnění výroků, ke kterým ověřovatel dospěl v souvislosti s rozhodnutím, zdali neshoda nebo nepřesnost má či nemá závažný vliv na vykázané údaje, a doložit, že proces ověřování byl veden efektivně. Interní dokumentace o ověřování musí poskytovat důkazy, z nichž vychází ověřovací zpráva, jakož i poskytovat podklady pro náměty provozovateli nebo provozovateli letadel týkající se zlepšení procesů provozovatele nebo provozovatele letadel při monitorování a vykazování emisí a tunokilometrů.

Příloha II v Pokynu Komise, EGD I, vysvětlující pokyn k AVR popisuje co by přinejmenším mělo tvořit součást interní dokumentace z ověřování.

8.7 Fakta zjištěná po vydání oznámení o validaci nebo ověření

Jestliže ověřovací zpráva vyžaduje revizi, na základě skutečností zjištěných po ověřování nebo pokud to vyžaduje příslušný kompetentní orgán, pak musí ověřovatel uplatnit procesy k vydání revidované ověřovací zprávy.

9. ODVOLÁNÍ

Žádné další požadavky nebo pokyny.

⁴ Národní poznámka: ani jednu z těchto činností legislativa ČR nepřipouští.

10. STÍŽNOSTI

Žádné další požadavky nebo pokyny.

11. SPECIÁLNÍ VALIDACE NEBO OVĚŘOVÁNÍ

Žádné další požadavky nebo pokyny.

12. SYSTÉM MANAGEMENTU

Systém managementu musí zajistit splnění specifických požadavků AVR. Mají být zohledněny pokyny Komise při vytváření, údržbě a zlepšování systému managementu.

Pro všeobecné prvky systému managementu má být úroveň implementace analogická požadavkům EN ISO/IEC 17021, uplatnění požadavků čl. 10.3 má být považováno za dostatečné.

Interní audity ověřovatele mají vycházet z pokynů EN ISO 19011.

Ověřovatel musí nastavit postupy pro poskytování informací požadovaných podle čl. 76 AVR, národnímu akreditačnímu orgánu, jenž ověřovatele akreditoval. Informace má být poskytnuta prostřednictvím šablon zpřístupněných Komisí, viz Pokyn Komise KGN II.10 - Výměna informací.

Příloha A – Nestrannost a nezávislost (normativní)

Ověřovatel musí zajistit, aby činnosti jiných subjektů neovlivňovaly důvěrnost, objektivitu a nestrannost jeho ověřování. Ověřovatel se musí vyhnout jakékoli situaci, která by vytvářela střet zájmů vznikající z činnosti jakéhokoli jiného subjektu.

Ověřovatel nesmí poskytovat konzultační služby nebo technickou pomoc, při nichž by mohla ohrozit finanční závislost nestrannost ověřovací činnosti.

Konzultační služby nebo technická pomoc a ověřovací činnosti nesmí být nabízeny současně. Subjekt poskytující konzultační služby nebo technickou pomoc nesmí uvádět nebo naznačovat, že ověřování bude jednodušší, snazší, rychlejší nebo méně nákladné, pokud bude využit určitý ověřovatel. Činnosti ověřovatele nesmí být nabízeny jako činnosti související s činnostmi organizace, která poskytuje konzultační či inženýrské služby nebo jakoukoli technickou pomoc související se skleníkovými plyny.

Všichni pracovníci provádějící ověřování, jak interní tak externí, nebo komise, kteří (které) by mohli ovlivnit ověřovací činnosti, musejí jednat nestranně a nesmějí umožnit, aby jejich nestrannost byla ohrožována komerčními, finančními nebo jinými tlaky. Ověřovatel musí mít formální pravidla a/nebo smluvní podmínky, které zajistí, že každý člen týmu bude jednat nestranně.

Ověřovatelé musí využít tyto informace jako vstupní údaje pro identifikaci ohrožení nestrannosti způsobovaného činnostmi takovýchto pracovníků nebo organizací, které je zaměstnávají.

Informativní Příloha B k EN ISO 14065 indikuje potenciální rizika a zabezpečení nestranností. V rámci systému EU ETS má tato příloha se stejným postavením jako Směrnice EA-6/03. Slovo "mohl" používané v Příloze B je rovnocenné výrazu „má“ v této Směrnici.

Příloha B – Plán ověřování – podrobnosti (normativní)

Pokud je to relevantní, pak následující tři faktory mají hlavní vliv na plán ověřování:

Počítačové informační systémy:

Pokud ověřování údajů probíhá v prostředí počítačového informačního systému, má ověřovatel zvážit následující skutečnosti:

1. Inherentní rizika provozovatele ohrožující úplnost, konzistentnost, spolehlivost a přesnost vykazovaných údajů v důsledku skutečných nebo potenciálních selhání počítačového informačního systému (např. selhání počítačového systému mající za následek to, že v průběhu selhání systému nejsou shromažďovány údaje z automatických monitorovacích přístrojů);
2. Potenciální chyby v programech nebo skriptech, které mohou vést k nepřesnostem nebo závažným nepřesnostem ve vykazovaných údajích (např. manuální vložení funkce v tabulkovém programu nebo zásadní chyba programovacího kódu na vysoké úrovni, která vede k nesprávnému souhrnnému údaji nebo nesprávnému emisnímu faktoru/konverzi);
3. Lidské chyby v počítačovém informačním systému (např. přepsání tabulky obsahující údaje za minulý měsíc údaji za tento měsíc před zazálohováním údajů);
4. Pokud je počítačovým informačním systémem software vytvořený na zakázku (nestandardní), může být nutné, aby do ověřovacího týmu byl začleněn odborník na informační technologie / vytváření software;
5. Převažující podmínky zabezpečení informací, v jejichž rámci je nakládáno s údaji – porušení zabezpečení informací může vést k selháním nebo zvýšenému riziku při porovnávání, předávání, zpracování, analyzování, agregaci (nebo disagregaci) a uchovávání vykazování údajů. Selhání v zabezpečení informací mohou být rovněž důsledkem neodpovídajících postupů zálohování údajů;
6. Řádné použití výpočetního vzorce a přístupových práv, možnosti obnovit data, zajištění kontinuity a zabezpečení s ohledem na informační technologie.

Kontrolní prostředí zařízení nebo provozovatele letadel:

Ověřovatelé mají získat dostatečnou znalost o kontrolním prostředí a kontrolním systému, aby mohli posoudit povědomí managementu o vnitřních kontrolách a jeho činnosti týkající se vnitřních kontrol a jejich významu při sestavování a vykazování informací o emisích nebo údajů o tunokilometrech a shody s požadavky povolení, pokud to připadá v úvahu, a plánu monitorování.

Při plánování ověřování si ověřovatelé mají od managementu vyžádat informace sloužící k tomu, aby se obeznámili s:

1. posuzováním inherentních a kontrolních rizik provozovatele, nepřesnostmi v ročním výkazu emisí nebo výkazu tunokilometrů a neshod oproti schválenému monitorovacímu plánu a nesouladu s MRR;
2. řízením systémů evidence a systémů vnitřní kontroly, jakož i ostatními kontrolními činnostmi, na které odkazuje MRR a schválený monitorovací plán, který provozovatel nebo provozovatel letadel zavedl, aby taková inherentní a kontrolní rizika řešil;

3. tím, jak je management obeznámen s realizací a údržbou systémů evidence a systémů vnitřní kontroly, jakož i ostatními kontrolními činnostmi, na které odkazuje MRR a schválený monitorovací plán, které mají zabránit chybám nebo je odhalit;
4. tím, zda management našel jakékoli nesprávnosti a neshody.

Za použití postupů jako je dotazování, pozorování, inspekce a analytické postupy společně s předchozími zkušenostmi se ověřovatel dostatečně obeznámí s kontrolním prostředím zařízení nebo provozovatele letadel do té míry, aby mu to umožnilo sestavit a uskutečnit plán ověřování. Je potřeba, aby ověřovatel porozuměl:

1. organizační struktury;
2. provozním procesům;
3. personální politice a praxi;
4. systému sdělování informací;
5. počítačovým informačním systémům.

Aby mohl vypracovat a realizovat plán ověřování, má být ověřovatel obeznámen s kontrolními systémy zařízení nebo provozovatele letadel a posoudit, zda tyto kontrolní systémy a s nimi související činnosti stanovené ve schváleném monitorovacím plánu byly správně realizovány a zda fungují správně ve vztahu k tokům dat a generování údajů o emisích nebo tunokilometrech.

Provozovatel, provozovatel letadel ani ověřovatel by neměli předpokládat, že přizpůsobení a zavedení systémů managementu může ze své podstaty minimalizovat různá rizika související s ověřováním v rámci systému EU ETS. Nicméně pokud v zařízení nebo u provozovatele letadel funguje systém environmentálního managementu, jako např. ISO 14001, EMAS nebo jiný ekvivalentní systém, může být díky těmto systémům jednodušší shromažďovat materiál pro ověřování v rámci systému EU ETS pod podmínkou, že systém managementu řeší všechny otázky související s údaji a informačním systémem pro systém EU ETS. Přizpůsobení a zavedení systému managementu může pomoci zlepšit, jakož i formalizovat řízení, provádění a trvalé zlepšování činností nutných z hlediska povolení v rámci systému EU ETS, MRR a jiných podpůrných požadavků systému EU ETS.

Ověřovatel se musí zabývat postupy nutnými pro monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a správným použitím těchto postupů v zařízení nebo u provozovatele letadel, jak je stanoveno ve schváleném monitorovacím plánu. Vzhledem ke kontrolnímu prostředí a kontrolnímu systému musí plán ověřování vyhovět požadavkům čl. 13 AVR.

Shoda realizace schváleného monitorovacího plánu:

Ověřovatel musí zkontrolovat a potvrdit správnou realizaci schváleného monitorovacího plánu a souvisejícího povolení v rámci systému EU ETS, pokud to připadá v úvahu, včetně správného uplatňování metodiky monitorování.

Ověřovatel má tudíž sestavit plán ověřování tak, aby zahrnoval:

- 1) elektronicky vedené tabulky a způsoby výpočtu s cílem zajistit, aby byly přesné a transparentní a aby odpovídaly metodice vymezené ve schváleném monitorovacím plánu;
- 2) zdroj externích údajů, jako jsou emisní faktory a oxidační faktory, s cílem zajistit, aby byly správné a správně používané;
- 3) typ měření, na kterém spočívá shromažďování údajů, a to, zda měřicí přístroj:
 - i) byl zahrnut do schváleného monitorovacího plánu;

- ii) splňuje požadavky (včetně nejistoty) specifikované ve schváleném monitorovacím plánu;
 - iii) současný platný stav kalibrace v souladu s postupy provozovatele týkající se zajištění kvality měřicího zařízení a použitých informačních technologií. V případě, že součástky měřicího zařízení nelze kalibrovat a příslušný orgán schválil alternativní kontrolní činnosti, které jsou podrobně uvedeny v monitorovacím plánu, má to ověřovatel též zkontrolovat;
- 4) přesnost a použitelnost činností při zpracování aplikovaných na toky primárních dat před tím, než jsou tato data vložena do přechodné paměti a zpracována k předložení ve výkazu emisí nebo výkazu tunokilometrů;
 - 5) jakékoli změny režimů údržby a kalibrace přístrojů, které mohou mít závažný vliv na vykazované údaje a výkaz emisí a na to, zda mají tyto změny vliv na shodu s odsouhlaseným plánem monitorování;
 - 6) doložení právní a provozní struktury a hranic zařízení nebo provozovatele letadel, včetně otázek vlastnictví, fúzí a akvizic, zadávání činností mimo vlastní zařízení, dominantní kontroly managementu (ve vztahu k emisím skleníkových plynů nebo jejich propadům) a smluvních požadavků a toho, jaký mají vztah k rozsahu odsouhlaseného monitorovacího plánu, vykazovaným údajům a výkazům emisí.

Příloha C – Ověřovací práce při opakovaných ověřováních (informativní)

Vztahují se na všechna zařízení a provozovatele letadel stejné ověřovací činnosti?

Každý provozovatel zařízení nebo letadel monitoruje své emise skleníkových plynů na základě odsouhlaseného monitorovacího plánu. Odsouhlasený monitorovací plán je pro každého provozovatele zařízení nebo letadel specifický a bude v případě nutnosti měněn tak, aby odrážel měnící se okolnosti v souladu s čl. 14 MRR.

S cílem zabránit tomu, aby provozovatelé relativně jednoduchých zařízení nebo letadel byli podrobováni plánu ověřování, který je příliš přísný, byla do tohoto dokumentu začleněna tato dvě ustanovení:

1. Ověřovatel zkontroluje, zda byl při sestavování výkazu emisí nebo výkazů tunokilometrů aplikován odsouhlasený monitorovací plán. Relativně jednoduchá zařízení nebo provozovatelé letadel budou mít jednodušší monitorovací plán než složitá zařízení nebo provozovatelé letadel, což povede k tomu, že i ověřovací proces bude jednodušší.
2. Ověřovatel pro každé zařízení nebo provozovatele letadel sestaví plán ověřování. Tento plán ověřování vypracuje na základě strategické analýzy a analýzy rizik. Takto bude ověřovací proces odpovídat specifickým okolnostem vztahujícím se na dané zařízení nebo provozovatele letadel a bude prováděn účinným a efektivním způsobem.

Vztahují se na ověřování prováděná opakovaně v jednotlivých letech stejné ověřovací činnosti?

Postupy ověřování prováděné ve stejném zařízení nebo pro stejného provozovatele letadel se budou rok od roku lišit v závislosti na faktorech, jako jsou:

1. Změny v odsouhlaseném monitorovacím plánu;
2. Změny, ke kterým došlo v zařízení nebo u provozovatele letadel, ať již souvisejí s jeho zdroji emisí, zdrojovými toky nebo systémem správy dat; tyto změny zahrnují i personální změny;
3. Posílení nebo oslabení systému správy dat a dalších kontrolních činností, které mají být uskutečněny podle čl. 57 a 58 MRR;
4. Zjištění z předchozích let.

S cílem vyvarovat se toho, aby v jednotlivých letech byla prováděna opakovaně totožná práce, byla do tohoto dokumentu začleněna následující ustanovení, která se vztahují pouze na situaci, kdy ověřovací posouzení provádí stejný ověřovatel pro stejné zařízení nebo pro stejného provozovatele letadel ve stejném obchodovacím období:

- a. Při přípravě strategické analýzy a analýzy rizik, v letech po sobě následujících, se má pozornost soustředit na změny a vývoj, ke kterým došlo. Bude záležet na změnách a jejich dopadu. Jak budou změny postupně narůstat, může být nutné opakovat celou strategickou analýzu a analýzu rizik. Ověřovatel má posoudit a odůvodnit, zda strategická analýza a analýza rizik z minulého roku stále platí, nebo zda bude nutno je změnit na základě nových okolností.

- b. Ověřovatel sestaví plán ověřování pro každé ověřování. Tento plán ověřování vypracuje na základě zrevidované a pozměněné strategické analýzy a analýzy rizik. Takto bude postup ověřování odpovídat specifickým okolnostem vztahujícím se na dané zařízení nebo provozovatele letadel a bude prováděn účinným a efektivním způsobem;
- c. Ověřovatel zváží zdokumentované důkazy a postupy týkající se:
 - a. posílení systému správy dat a jiných kontrolních činností, které mají být uskutečněny podle čl. 57 a 58 MRR;
 - b. pozitivního důkazu, že nedošlo k žádným změnám.

Ty mohou snížit rozsah vzorkování, a pokud k tomu dojde, je nutno jasně doložit odůvodnění těchto změn, aby bylo usnadněno interní a externí přezkoumání.

Co se stane, když ověření provede nový ověřovatel – převzetí?

V případech, kdy je zakázka o ověřování převzata během obchodovacího období, neplatí výše uvedená hlediska. Nový ověřovatel musí provést ověřování, jako kdyby se jednalo o první ověřování.

Příloha D – Faktory, které je třeba zvážit při přidělování času a určování vzorkování dat (normativní)

Při přidělování času musí ověřovatel zohlednit následující faktory. Stejné faktory musí platit přinejmenším při stanovování rozsahu vzorkování dat.

Musí být přihlédnuto přinejmenším k těmto faktorům:

1. složitost zařízení nebo složitost činností provozovatele letadel;
2. schválený monitorovací plán a jeho složitost;
3. typy a počet zdrojů skleníkových plynů a zdrojových toků;
4. počet parametrů dat;
5. velikost celkového souboru dat a objem dat, která mají být prověřena, včetně dat, která nebyla zpracována k použití (a vracení se k těmto datům);
6. přesnost postupů pro správu a ukládání dat, platnost frekvencí vzorkování a skutečnost, zda chybějí údaje o emisích kvůli selhání nebo špatnému fungování vybavení;
7. účetní systém a jeho složitost;
8. přesnost a úplnost činností týkajících se získávání a zpracovávání dat;
9. důkladnost kontrolních činností jako součást kontrolního systému, které jsou uskutečňovány ke zmírnění inherentních a kontrolních rizik zjištěných při posouzení rizik, jež má provést provozovatel;
10. objem vzorkování na základě závažnosti, přiměřených záruk, inherentního rizika, kontrolního rizika a detekčního rizika;
11. odborná způsobilost pracovníků ověřovatele a způsob využití během ověřovacího závazku;
12. transparentnost kontrolního systému a počet případů, kdy lidé musejí zpracovávat data;
13. organizační kultura týkající se řízení a dodržování interních postupů a jejich oprav;
14. jazyk relevantní pro ověřování, potřeba využití tlumočnicka;
15. validace počítačově řízených rozhraní a systémů vztahujících se k údajům;
16. vedení záznamů;
17. interní prověřování a validace dat (horizontální a vertikální kontroly);
18. jestli jsou stanovovány faktory výpočtu (emisní faktory, výhřevnost, oxidační faktory, a další) provozovatelem, nebo třetí stranou (dodavatel, externími akreditovanými/neakreditovanými laboratořemi), nebo jestli byly stanoveny na základě standardních hodnot.

Pro zařízení musí být přihlédnuto k těmto dalším faktorům:

1. použití výpočtových metod nebo metod měření (nebo jejich kombinace) k určení emisí skleníkových plynů;
2. typy a počet zdrojů emisí, kde jsou použity metody kontinuálního měření emisí;
3. způsob, jakým je stanoveno množství zdrojového toku (posouzením přes změny zásob nebo použití přímého měření), vlastní měření provozovatele nebo spoléhání se na údaje dodavatele;
4. používá-li zařízení nouzový přístup: posouzení roční aktualizace analýzy nejistoty, která je součástí ověřování podle čl. 22 MRR;

5. způsob, kterým byly určeny emise v rámci systému EU ETS kontinuálním měřením emisí, pokud bylo aplikováno, včetně příslušných norem, použitého principu měření a parametrů;
6. uplatňování požadavků EN 14181 a jiných kalibračních požadavků v případě CEMS.

Pro letectví musí být přihlédnuto k těmto dalším faktorům:

1. úplnost zdrojů emisí skleníkových plynů;
2. jestli má provozovatel letadel chybějící data;
3. úplnost údajů o letech, emisích a tunokilometrech;
4. složitost dat pro hmotnostní bilance;
5. složitost dat o spotřebě paliva a nákupech paliva;
6. dostupnost externích zdrojů pro podporu výše uvedených dat.

Příloha E – Nepřesnosti a neshody (informativní)

Nepřesnosti a neshody

Nepřesnosti se týkají všech informací, které má provozovatel podat v ročním výkazu emisí nebo tunokilometrů.

Protože neshody mohou mít vliv na celkové hodnoty ve výkazech, neshody se mohou překrývat s nepřesnostmi bez ohledu na to, zda mají závažný vliv. Neshoda není závislá na prahové úrovni závažnosti.

Závažná nepřesnost existuje přinejmenším tehdy, pokud byly překročeny prahové úrovně závažnosti stanovené čl. 23 AVR.

Závažné nepřesnosti nejsou výhradně spojeny s prahovými úrovněmi závažnosti. V určitých případech mohou být nepřesnosti pod prahem závažnosti považovány za závažné nepřesnosti, jelikož by to mohlo změnit rozhodnutí kompetentního orgánu. V případech kdy toto vede k soustavnému podhodnocování emisí, nebo nadhodnocování údajů o tunokilometrech, mohou být i takovéto drobné chyby považovány za závažné. V případě kdy provozovatel nebo provozovatel letadel odmítne opravit zjištěné a opravitelné chyby, ověřovatel musí vystavit ověřovací výrok kde je uvedeno, že výkaz emisí nebo výkaz tunokilometrů nebyl po ověření označen za uspokojivý, viz čl. 27 AVR.

Posouzení toho, zda nepřesnost nebo neshoda má závažné důsledky, závisí na konkrétních okolnostech. Je obtížné předem přesně vymežit, co představuje neshodu, která ovlivňuje vykázané údaje a vede k závažné nepřesnosti.

V závislosti na okolnostech by neshodami mohly být:

1. nesprávná kalibrace/ neprovedení kalibrace nebo údržby, což by mělo dopad na údaje o emisích;
2. neprovedení náprav a nápravných opatření, když zařízení nefunguje správně;
3. neprovedení aktualizace analýzy nejistoty ve vztahu k nouzovému přístupu;
4. včasné nenainstalování náležitého měřicího přístroje;
5. použití nesprávných výpočetních vzorců;
6. nezahrnutí zdrojů, zdrojových toků a letů;
7. nevyužití akreditované laboratoře, jak je stanoveno ve schváleném monitorovacím plánu;
8. nereprezentativní vzorkování pro analýzy.

Faktory, které určují, zda má nepřesnost nebo neshoda závažný vliv:

1. nepřesnost překročí prahovou úroveň závažnosti;
2. souhrn nepřesností překročí prahovou úroveň závažnosti;
3. zda lze neshodu nebo nepřesnost opravit. Nelze-li neshody a nepřesnosti opravit v krátkém termínu nebo nelze-li je opravit vůbec, má to ověřovatel považovat za neshodu nebo závažnou nepřesnost obzvláště tehdy, když to má dopad na údaje o emisích nebo údaje o tunokilometrech;

4. možnost opakovaného výskytu spolu s dopadem na údaje o emisích nebo údaje o tunokilometrech;
5. doba trvání existence této nepřesnosti nebo neshody: tj. neshodu v zabezpečování kvality a kontrolních postupech provozovatel několik let neřešil, a proto přerostla do nepřesnosti nebo neshody, která již není přijatelná pro ověřovatele, neboť by mohla například ovlivnit údaje o emisích nebo údaje o tunokilometrech.

Odpovědnosti ověřovatele s ohledem na nepřesnosti a neshody

Při ověřování výkazu emisí nebo údajů o tunokilometrech musí ověřovatel vzít jako východisko schválený monitorovací plán a musí rozpoznat, zda došlo k úkonu nebo opomenutí úkonu v rozporu se schváleným monitorovacím plánem.

Hlavním úkolem ověřovatele je však prověřit, zda údaje ve výkazu emisí nebo tunokilometrech jsou správné. To vyplývá z čl. 7 AVR, podle kterého je cílem ověřování ujistit se, že emise byly monitorovány v souladu s MRR a že budou vykázány spolehlivé a správné údaje o emisích podle článku 14(3) Směrnice EU ETS.

Podle AVR má ověřovatel následující povinnosti týkající se nepřesností a neshod:

1. Ověřovatel musí zkontrolovat, zda údaje ve výkazech byly stanoveny ve shodě s povolením v rámci systému EU ETS, pokud to připadá v úvahu, a schváleným monitorovacím plánem. Opomenutí, nepravdivá prohlášení a chyby ve výkazu emisí se považují za nepřesnost. Pokud ověřovatel zjistí jakoukoliv neshodu s MRR, pak to musí uvést v ověřovací zprávě;
2. Ověřovatel musí určit nepřesnosti a neshody posouzením toho, zda byl uplatněn monitorovací plán, aby podložil rozhodnutí o neshodách, a musí zjistit, zda je monitorovací plán aktuální. Mohlo by se například jednat o:
 - a. neuplatňování postupů pro specifické kontrolní činnosti (tj. externě zajišťované postupy);
 - b. neprovedení kalibrace měřicího zařízení.
3. Ověřovatel musí zjistit, zda nedošlo k úkonu nebo opomenutí úkonu v rozporu se schváleným monitorovacím plánem, a označit to jako neshodu nehledě na to, zda to má závažný vliv. Mohlo by se například jednat o:
 - a. metodiku monitorování používanou provozovatelem, která není ve shodě se schválenou metodikou monitorování stanovenou v monitorovacím plánu;
 - b. nesprávné uskutečnění specifických kontrolních činností.
4. Jestliže ověřovatel zjistí situaci, která není ve shodě s MRR a že situace nebyla popsána ve schváleném monitorovacím plánu, musí o tom uvědomit provozovatele a doporučit mu, aby zajistil shodu situace s MRR. Může to učinit tak, že odkáže provozovatele na kompetentní orgán, kde získá informace, na jejichž základě může provozovatel jednat s cílem vylepšit své monitorování a vykazování emisí nebo tunokilometrů v budoucnu. Jakékoliv neshody s MRR, které zjistil ověřovatel, musí být zahrnuty do ověřovací zprávy. Dále ověřovatel musí předložit doporučení, pokud ověřovatel zjistil jakékoliv oblasti pro zlepšení v souladu s čl. 30 AVR. Příklady takových doporučení se týkají:
 - a. provedení aktualizace monitorovacího plánu z důvodu možného zlepšení schválených úrovní závažnosti;
 - b. zvýšení frekvence kalibrace měřicího zařízení.

PŘÍLOHA F – LITERATURA (INFORMATIVNÍ)

EN ISO 14065:2013 (ISO 14065:2013) Skleníkové plyny – Požadavky na orgány validující nebo ověřující skleníkové plyny pro použití v akreditaci nebo jiných formách uznávání.

EN ISO 14064-3:2012 (ISO 14064-3:2006) Skleníkové plyny - Specifikace s návodem pro validaci a ověření výroků o skleníkových plynech

ISO 14066:2011 Skleníkové plyny – požadavky na odbornou způsobilost týmů pro validaci a ověřování skleníkových plynů

IAF MD 6:2009 Závazný dokument IAF pro aplikaci ISO 14065:2007

EN ISO/IEC 17021:2011 – Posuzování shody – Požadavky na orgány provádějící audit a certifikaci systémů managementu

EN ISO 9001:2008 Systémy managementu kvality - Požadavky (ISO 9001:2008)

EN ISO 14001:2004 Systémy environmentálního managementu – Požadavky s návodem pro použití (ISO 14001:2004)

Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 1221/2009 ze dne 25. listopadu 2009 o dobrovolné účasti organizací v systému společenství pro environmentální řízení podniků a audit (EMAS)

EN ISO 19011:2011 Směrnice pro auditování systému managementu kvality a/nebo systému environmentálního managementu (ISO 19011:2011)

EN 14181:2004 Stacionární zdroje emisí – Prokazování jakosti automatizovaných měřicích systémů.

ISO 14956:2002 - Kvalita ovzduší - Posouzení vhodnosti měřicí metody porovnáním s požadovanou nejistotou měření

Nařízení Komise (EU) č. 600/2012 z 21. června 2012 o ověřování výkazů emisí skleníkových plynů a výkazu tunokilometrů a akreditaci ověřovatelů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (AVR)

Nařízení Komise (EU) č. 601/2012 z 21. června 2012 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES (MRR)

Pokyny vytvořené Komisí:

- EGD I – vysvětlující pokyn AVR
- MRR 1 Obecné pokyny pro zařízení
- GD III - Pokyn k ověřování letectví

Klíčové pokyny (KGN)

- KGN II.1 - Rozsah ověřování
- KGN II.2 - Analýza rizik provedená ověřovatelem
- KGN II.3 – Procesní analýza
- KGN II.4 - Vzorkování
- KGN II.5 - Návštěvy na místě během ověřování

- KGN II.6 - Ověřovací zpráva
- KGN II.7 - Odborná způsobilost ověřovatelů
- KGN II.8 - Vztah AVR a EN ISO 14065
- KGN II.9 - Vztah AVR a EN ISO/IEC 17011
- KGN II.10 - Výměna informací